

IN HET KORT

Organisatie: Gemeente Utrecht, www.utrecht.nl | **Contactpersonen:** Jacqueline Pleiter (inkoopstrateeg), [LinkedIn](#) | Sara Rademaker (adviseur duurzaam inkopen), [LinkedIn](#) | Thea Smit-Verheul (inmiddels zelfstandig inkoopadviseur Twinkel), [LinkedIn](#)
Product & sector: bedrijfskleding (Textiel), kantoorpapier (Facility Management), persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM), buitenreclame (Communicatie), speeltoestellen (Ruimtelijke ordening), Wmo-hulpmiddelen, trapliften (Zorg), milieustraat, beton (Bouw) | **Land:** Nederland

Circulaire pilots gemeente Utrecht

*“Duurzaamheid is mooi.
En nog mooier als het
niet duurder is.”*

Sara Rademaker, adviseur duurzaam inkopen
gemeente Utrecht

In 2020 gaan we 10% van het inkoopvolume circulair inkopen. Dat spraken de gemeenten Utrecht, Amersfoort, Woerden en de provincie Utrecht in maart 2014 af in een convenant, voortvloeiend uit de Green Deal Circulair Inkopen. Voor de gemeente Utrecht heeft dit inmiddels geleid tot meerdere circulaire initiatieven.

Omschrijving project

Voor de gemeente Utrecht komt de ambitie neer op 10% circulaire inkoop van een inkoopvolume van € 700 miljoen. Hiervoor zijn circulaire trajecten gestart met onder andere bedrijfskleding, beschermingsmiddelen (PBM), buitenreclame, kantoorpapier, straatmeubilair, betonnen bestratingsmaterialen, Wmo-hulpmiddelen, trapliften en de milieustraat.

Aanpak

De gemeente heeft eerst de markt verkend en vervolgens de uitvraag hierop afgestemd. De circulaire eisen zijn onder andere ontwerpen voor hergebruik en terugname van producten aan het einde van de levensduur. De gemeente formuleert deze eisen steeds functioneler.

De gunning hangt af van het ontwerp van de producten, het hergebruik van de materialen en de rol die de leverancier hierbij inneemt. De gemeente gebruikt een format voor gunningscriteria, dat per aanbesteding aangepast kan worden. Sinds 2015 werkt de gemeente voor aanbestedingen vanaf € 100.000,- met een monitoringsdocument om het circulaire ambitieniveau te meten. Ambitieniveau 1 is het minimumniveau. Ambitieniveau 2 gaat uit van een gunningcriterium op basis van duurzaamheid of verhoogde eisen. Voor ambitieniveau 3 geldt een zwaarwegend gunningscriterium met een circulaire component, gericht op maximaal waardebehoud en regie op de kringloop.

FEITEN & CIJFERS

- > Aantal fte: 4.000
- > Inkoopvolume: € 700 miljoen
- > 10% circulair inkopen

Resultaten

Voor bedrijfskleding is een pilot gedaan met 100 uniformen van buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's). De leverancier neemt de kleding retour en deze wordt vervezeld of hergebruikt voor bijvoorbeeld laptopshoes en tassen. Daarnaast zijn twee andere kledingstukken volledig circulair gemaakt. De pilot met kantoorpapier heeft geresulteerd in een 100% gerecycled product. De circulaire opbrengst van de milieustraat is dat deze modulair is gebouwd. De circulaire aanbestedingen met de buitenreclame en speeltoestellen lopen nog. Circulariteit vertalen naar KPI's (key performance indicators) is lastig, vanwege de omvang van de organisatie en de diversiteit van het onderwerp. De cirkel wordt soms bewust niet gesloten, omdat er ook nog andere overwegingen zijn op het gebied van kosten en inzet. Het inzicht in de total cost of ownership (TCO) ontbreekt ook nog waardoor men denkt dat circulariteit duurder is. In dit stadium vindt de gemeente het vooral belangrijk dat er altijd een circulaire afweging wordt gemaakt.

In 2017 start de gemeente in een aantal trajecten met nieuwe manieren van contracteren om circulair inkopen naar een hoger niveau te tillen.

Geleerde lessen

- Creëer draagvlak bij de stakeholders. Je moet de trajecten met hen doen en zij moeten het voortzetten.
- Zorg ervoor dat je een gezamenlijke definitie hebt van circulariteit.
- De inkopers zijn de ambassadeurs van circulair inkopen en moeten de budgetverantwoordelijke enthousiasmeren door zich echt te mengen met hun inkoopagenda's.
- Doe je marktonderzoek, maar laat je ook verrassen door wat de markt biedt en wat er allemaal al kan.
- Toevoeging van een adviseur Duurzaam Inkopen aan bestaande projecten heeft geholpen om de duurzame en circulaire doelstellingen handen en voeten te geven.
- Wacht niet te lang met escaleren als je vastloopt.
- Een procesbegeleider helpt om de snelheid erin te houden.

Over REBus en de Green Deal Circulair Inkopen

De Green Deal Circulair Inkopen (GDCl) is een initiatief van MVO Nederland, NEVI, de Rijksoverheid, Duurzame Leverancier, PIANOo, Kirkman Company en Circle Economy. Verschillende pilots die uit de GDCl ontstaan worden mede gefinancierd door het Europese project REBus wat in Nederland wordt uitgevoerd door Rijkswaterstaat. Gezamenlijk zetten zij zich in om ondernemers en overheden te ondersteunen bij hun ambities op circulair inkopen.

Contactinformatie

- > E-mail: Circulair@rws.nl
- > Website: [GDCl](https://www.gdcl.nl)

Partners: MVO Nederland | PIANOo | Netwerk Betonketen (mede-ondertekenaar convenant 'Beton in circulaire economie')

Deze uitgave is gefinancierd door Rijkswaterstaat